

LÄRARSTÖD AV LINDA ENGVALL

Hitta hem

MELINDA JACOBS ♥ MARIE OSKARSSON
CARA KNUUTINEN

BONNIER
CARLSEN

Lärarstöd

Hitta hem

Melinda Jacobs, Marie Oskarsson
och Cara Knuutinen

Ämne:

Svenska

Årskurs:

1-3

Om lärarstödet:

Det här lärarstödet är framtaget till boken *Hitta hem*. I det här materialet finner du tips och idéer på hur du kan läsa och arbeta med boken tillsammans med dina elever. Lärarstödet innehåller förslag på frågeställningar som du kan använda dig av vid gemensam läsning.

Frågeställningarna kan även användas av eleverna vid enskild läsning. Berättelsen i boken är gripande och kan väcka många känslor, frågor och funderingar.

Hitta hem rekommenderas att läsas som högläsning. Då kan du och eleverna tillsammans lyfta och diskutera frågor som väcks. I lärarstödet hittar du förslag på olika aktiviteter att göra tillsammans. Likt barnen i berättelsen har eleverna i ditt klassrum olika erfarenheter. Utgå från dina elever när du planerar att arbeta med boken och anpassa därefter.

Med boken som utgångspunkt bjuds ni in till att tillsammans prata, diskutera och upptäcka vad som är viktigast i ett hem. Alla hem är olika och alla familjekonstellationer likaså men en sak som är viktig är att det finns trygghet i och kärlek i hemmet. Författarnas förhoppning med boken är att synliggöra och öppna upp för samtal kring vad det kan innebära att behöva bo utan sina biologiska föräldrar. Med boken vill författarna belysa och bryta tystnaden kring familjehemsplacerade barn.

Lärarstödet är gjort av [Linda Engvall](#)

Om upphovspersonerna:

Melinda Jacobs
Författare

Melinda Jacobs är sedan många år engagerad i familjehemsplacerade barns rättigheter, bland annat genom Lilla Hjärtat Vänförening som bildades för att hedra Esmeralda, Lilla Hjärtat. Melinda har lång erfarenhet av att vara familjehem och att välkomna ett barn in i en familj.

Marie Oskarsson
Författare

Marie Oskarsson är född 1962 och uppvuxen i Göteborg och Hjo. Hon bor i Göteborg, och arbetar som författare och journalist. Hon började skriva böcker när hennes äldste son Nils inte ville göra sin läsläxa. Det fick Marie att försöka skriva en bok som passade honom och andra läsovilliga barn. Marie började på Journalisthögskolan 1981 och har arbetat med att skriva sedan dess. Hon jobbar också med demokrati- och läsprojekt för barn och unga i utsatta områden.

Cara Knuutinen
Illustratör

Cara Knuutinen är illustratör från Finland. Hon har arbetat som tecknare på heltid under större delen av sitt liv. I hennes bilder blandas glädje, ilska, värme och rädslor om vartannat, precis som i verkligheten. Hon är magister från Konstindustriella högskolan och har arbetat som lärare i bildkonst. Knuutinen har alltid vetat att tecknandet var hennes framtid och sedan 1994 arbetar hon heltid som illustratör. Helst tecknar hon djur och natur och gör illustrationer till sagor.

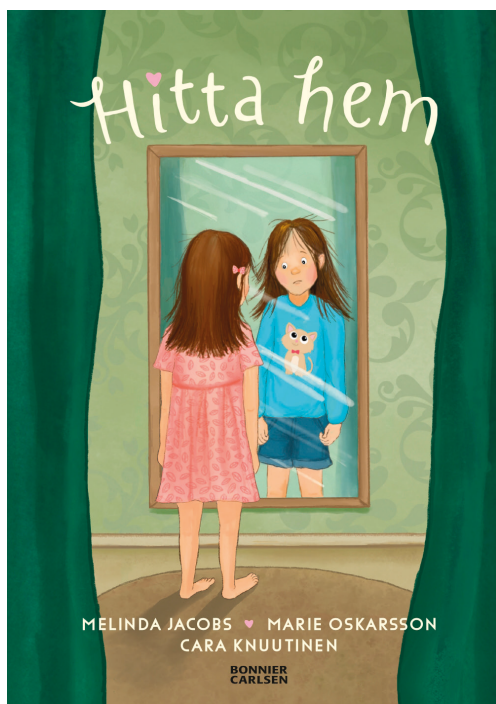
Om Hitta hem:

Åttaåriga Bella ska flytta. Det har kommit tanter från Socialen och sagt att Bella måste bo hos en annan familj eftersom mamma inte kan ta hand om henne längre. Det spelar ingen roll att Bella tycker att hon kan ta hand om både sig själv och om sin mamma, hon måste åka ändå.

Föräldrarna i det nya familjehemmet där hon ska bo är jättesnälla. Här finns ett fint rum, två systrar och en egen kanin åt Bella. Allt är egentligen perfekt. Om Bella bara inte saknade sin mamma så mycket...

Hitta hem är en varm och vardagsnära skildring av hur det kan vara att bli familjehemsplacerad som barn. Omkring 35 000 barn i Sverige kan av någon anledning inte bo tillsammans med sina föräldrar. Genom att synliggöra dessa barn vill Melinda Jacobs och Marie Oskarsson ge igenkänning och styrka till barn som inte lever ihop med sin familj, men också bidra med kunskap och förståelse till dem som lever under trygga hemförhållanden.

Läroplanen

Materialet är kopplat till syftestexten för svenska i Lgr 22 och de föreslagna uppgifterna bygger på delar ur det centrala innehållet för lågstadiet. Syftet med materialet är att undervisningen väver ihop och utvecklar elevernas kunskaper att läsa och skriva samt lyssna och samtala om olika typer av texter.

I syftestexten för svenska står det bland annat: ”I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden” (Lgr22, Skolverket).

Centralt innehåll

Svenska 1–3 (Lgr 22)

♥ Läsa och skriva

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter.
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap i texterna och jämföra med egna erfarenheter.

♥ Tala, lyssna och samtala

- Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Att lyssna, ställa frågor och ge kommentarer.
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll.

♥ Texter

- Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord och bild samt texter i digitala miljöer för barn.

Läsa och arbeta tillsammans med boken

Nedan hittar du förslag på hur du kan lägga upp arbetet med boken *Hitta hem*. Du hittar förslag på frågeställningar som du kan ställa till eleverna vid högläsning och aktiviteter att göra före, under och efter läsningen.

Före läsningen

Undersök bokomslag och titel

- Vad tänker ni om bokens handling utifrån titeln *Hitta hem*?
- Vad menas med att hitta hem?
- Vad är ett hem för er?
- Vem är det som ska hitta hem, tror ni?

Undersök illustrationen på bokomslaget

- Vad visar bilden?
- Vad ser och upptäcker ni i bilden?
- Vem är det som ni ser, tror ni?
- Hur tolkar ni det ni ser?
- Vad tänker ni om det ni ser?
- Vilken stämning tycker ni framhävs?
- Vilka känslor väcker bilden på omslaget hos er?
- Vad tror ni boken kommer att handla om utifrån bokomslaget?

Bygg upp elevernas förståelse. Skriv upp följande på tavlan: trygghet, hem, saknad, rädsla, sorg, oro, relationer, familj, kärlek, familjehem. Berätta kort om bokens handling utifrån dessa ämnen som finns i boken. Utgå från elevernas erfarenheter, vad vet de sedan tidigare?

Bekanta er mer med boken genom att läsa baksidestexten

- Vilka är författarna till boken?
- Vem är illustratör till boken?

Ta reda på mer om författarna och illustratören. Ni kan med fördel läsa om Marie Oskarsson, Melinda Jacobs och Cara Knuutinen i lärarstödet.

Under läsningen

Gör textkopplingar: koppla innehållet till elevernas erfarenheter, intresse och funderingar. Har ni läst någon annan berättelse som påminner om denna? Kan ni koppla berättelsens tema till händelser i omvärlden.

Vid högläsning kan du stanna upp vid svåra ord eller uttryck under läsningen. Läs om meningen eller stycket där ordet finns. Eleverna kan även göra egna ordstopp genom att på något sätt visa att de vill ha ett ord förklarat.

Reflektera över kapitlets innehåll utifrån kapitelrubriken.

Vid högläsning kan du modellera genom att stanna upp, tänka högt och ställa frågor till texten. Är det något som eleverna undrar?

Efter läsningen

Förslaget nedan kan ni göra efter varje lästillfälle:

Diskutera det ni just läst. Använd gärna de föreslagna frågeställningarna som finns i lärarstödet men anpassa efter eleverna. Låt eleverna skriva egna frågor till texten, där svaret går att finna på, mellan och bortom raderna.

Sammanfatta det ni läst. Vad hände i början, mitten och i slutet?
Vem eller vilka var med? I vilken miljö utspelade sig de viktigaste händelserna? När var det?

Delge varandras inre bilder. Rita eller gör det muntligt.

Skriv egna frågor till texten. Jag undrar ...

Förslaget nedan kan ni göra efter att ni läst klart boken:

Ni startade med att ställa hypoteser och förutspå handlingen genom att analysera bokomslaget och titeln.

- Stämde era hypoteser?
- Har bilden på bokomslaget eller titeln fått en ny mening?
- Vad tyckte ni mest om?
- När var det som mest gripande?
- Vilken karaktär gjorde störst intryck och varför?
- När i tiden utspelar sig berättelsen?
- Vilket budskap vill författarna förmedla?
- Om ni hade varit författare till boken hade ni ändrat på något då?
- Om ni skulle skriva en uppföljare till *Hitta hem* vad skulle den handla om?

Gör uppgifterna som finns under rubriken "Arbeta vidare".

Frågeställningar

Frågeställningarna nedan kan du välja att ställa till eleverna vid gemensam läsning. Du kan också dela in eleverna i mindre grupper och låta dem arbeta med frågorna gemensamt, muntligt eller skriftligt. Frågeställningarna kan också användas av eleverna vid enskild läsning.

Den andra familjen

Kapitel 1

1. Bella har valt sin finaste tröja. Varför har hon klätt upp sig, tror du?
 2. Tina och Amina arbetar för socialtjänsten. Vad är socialtjänsten?
 3. Vem är Affe? Och hur beskrivs Affe?
 4. Vem har Bella fått Affe av?
 5. Har du ett gosedjur eller en sak som betyder mycket för dig? Berätta.
 6. Hur kommer det sig att Bella ska flytta in hos en annan familj, tror du?
 7. Vad får du veta om familjen som Bella ska flytta in hos?
 8. Bella känner sig allt annat än okej. Hur tycker Bella att det känns?
 9. Laura säger att Pricken kan få vara Bellas kanin när hon bor hos dem. Vad viskar Bella till Pricken?
-

Ensam utan mamma

Kapitel 2

1. Hur kommer det sig att Bella inte kan bo med mamma Lena, tror du?
 2. Bella sväljer hårt för att hålla undan tårarna. Varför vill hon inte visa att hon är ledsen, tror du?
 3. Vad är det som får Bella på andra tankar?
 4. Hur beskrivs Bellas rum?
 5. Hur tycker Bella att hennes rum är?
 6. Hur skulle ditt "drömrums" se ut?
 7. Hur reagerar Bella när Laura vill hjälpa henne med kassen?
 8. Hur kommer det sig att Bella reagerar så, tror du?
 9. Vad gör Hanna vid läggdags för att Bella ska känna sig trygg?
-

Plättar till frukost

Kapitel 3

1. Vad överraskar Hanna med på morgonen?
 2. Hur kommer det sig att Bella blir förvånad, tror du?
 3. Vad är det Bella säger att hon alltid har velat ha?
 4. Bella berättar för Laura om sin mamma, vad berättar hon?
 5. Hur beskriver Bella att det var hemma för Laura?
-

Så fin, så fin ...

Kapitel 4

1. Vad är det som gör att det känns bättre och bättre för Bella när hon provar kläderna?
2. Johan har fixat cyklar till alla, vad är det som de ska göra?
3. Vad händer när de ska cykla iväg?
4. Vad gör du när du tycker något är svårt och hur kan man hjälpa varandra?

Alla kan ju cykla

Kapitel 5

1. Vad är det som Bella ska lära sig att göra?
 2. Lisa säger att de kan cykla tillsammans till skolan i höst, vad tänker Bella då?
 3. Vad är det som Bella får göra på söndagar klockan fem (17:00)?
 4. Johan och Hanna väntar tills samtalet har kommit fram, hur kommer det sig tror du?
 5. Bella ringer mamma, vad berättar hon om för henne?
-

Badkonster och kaninstädning

Kapitel 6

1. Vad menar Bella med "det är så här det är att ha sommarlov"?
 2. Vad är det som Bella älskar att göra tillsammans med Lisa och Laura?
 3. Vad menas med att "lyckoskrattet bubblar i magen"?
 4. Vad får dig att känna så?
 5. Johan säger att det märks att Bella och Pricken tycker om varandra, hur märks det?
-

Snart är det dags

Kapitel 7

1. Vem är det som Bella ska få träffa snart?
 2. Hur är stämningen när Johan och Hanna vill prata med Bella?
 3. Bella tänker att Hanna inte har någon rätt att prata om längtan. Varför tänker hon så, tror du?
 4. Hur kommer det sig att Johan och Hanna vill förbereda Bella inför besöket?
 5. Vad säger de till Bella?
-

Dansande drottningar

Kapitel 8

1. Hur känner Bella inför besöket?
2. Hur känns det när Bella väl får träffa mamma?
3. Vad är det som Bella vill att de ska göra tillsammans?
4. Bella säger ingenting under bilresan hem. Varför då, tror du?
5. Hur kommer det sig att Bella inte svarar Hanna när hon säger att de snart är hemma? Berätta hur du tänker.

Bråk till middag

Kapitel 9

1. På vilket sätt tycker du att Bella betar sig annorlunda nu?
 2. Hur kommer det sig, tror du?
 3. Vad händer mellan Laura och Bella?
 4. Vad säger Johan till Bella vid matbordet?
 5. Hur reagerar Bella?
 6. På vilket sätt tycker Bella att det är annorlunda hos Johan och Hanna?
 7. Varför behövs det regler? Hur skulle det kunna bli om regler inte fanns?
 8. Vilka regler har du hemma och på skolan? Är det några som du tycker är extra bra eller mindre bra?
 9. Johan säger att det är okej att bli arg och ledsen, men vad får man inte vara?
 10. Är det köttfärssåsen som det egentligen handlar om eller är det något annat? Berätta hur du tänker.
-

Alla har en bästis

Kapitel 10

1. Det är första skoldagen i nya skolan. Hur tycker Bella att det känns?
 2. Hur tyckte du det kändes när du började skolan?
 3. Vad kan man göra om det börjar någon ny i klassen för att hen ska känna sig välkommen? Ge gärna några förslag.
 4. Vad är det som Bella är rädd att klasskamraterna frågar?
 5. Vad ger Hanna henne för råd?
 6. I klassrummet sitter Bella och tänker på sin gamla klass, vad funderar hon över?
 7. Klasskamraterna frågar Bella om varför hon bor med Johan som är idrottslärare, vad svara hon?
 8. Bella blir obekvämt. Vad skulle du vilja säga till klasskamraterna?
 9. Vad svara Bella dem?
-

Oväntat besök

Kapitel 11

1. Vem är det Bella ser när hon kikar ut genom fönstret?
 2. Hur kommer det sig att Hanna verkar stressad när Bellas mamma kommer, tror du?
 3. Vad är det som händer när Bella bara står handfallen och tittar på?
 4. Bella har sparat pengar till något, vad?
 5. Hur slutar besöket?
 6. Vad skulle du vilja säga till Bella för att få henne att må bättre efter det som hände?
-

Avslöjande agenter

Kapitel 12

1. Hur tycker Bella att skolan känns nu tillskillnad mot vid skolstarten?
2. Bella leker ofta med Amal, vad brukar Bella berätta om?
3. Vad händer när Lisa och Laura hör att Bella har sagt att hennes föräldrar är hemliga agenter?
4. Bella hoppas att Hanna och Johan inte är hemma efter skolan, hur kommer det sig?
5. Vilka är det som är där när de kommer hem efter skolan?
6. Vad vill Tina och Amina prata med Bella om?

Bara Bella kan ...

Kapitel 13

1. Vad är det Lisa frågar Bella?
 2. Bella får inte en chans att svara, vad tror du hon vill säga?
 3. Hur går det när Bella ringer sin mamma?
 4. Vad gör Johan för att Bella ska må bättre?
 5. Bella tänker på att hon måste hjälpa mamma, vad tänker hon göra?
-

Det är kaos

Kapitel 14

1. Hur reagerar mamma när Bella ringer på dörren?
 2. Vad säger Bella är anledningen till att hon har åkt hem?
 3. Vem är det Bella misstänker att mamma har på besök?
 4. Hur kommer det sig att Bella känner att det är bäst att "hålla sig ur vägen", tror du?
 5. Varför svarar inte Bella när mobiltelefonen ringer?
-

Fest och katastrof

Kapitel 15

1. Hur kommer det sig att Bella bara ligger i sin säng och väntar, tror du?
 2. Hur tycker Bella att allt känns?
 3. Vilka är det som ringer på dörren?
 4. Bella tror att alla är arga. Hur reagerar de när Bella är tillbaka?
-

Inga fler lögner

Kapitel 16

1. Johan följer med till Bellas klassrum, hur kommer det sig?
 2. Hur känner sig Bella till en början?
 3. Vad förklarar Johan för klasskamraterna?
 4. Vad säger Johan som gör att Bella känner hur "orovirret" saktar ner?
-

Äntligen hemma

Kapitel 17

1. Vilka väntar vid Slottsparken?
2. Vad ska de göra i parken?
3. Vad förklarar Tina för Bella?
4. Hur reagerar mamma?
5. Bella och mamma umgås i parken en stund, vad gör de tillsammans?
6. Lisa och Laura säger att de har väntat i "evigheter" på Bella, vad är det som de vill göra?
7. Lisa frågar Bella om vad hon och hennes mamma gjorde i parken, vad svara Bella?
8. Bella säger att hon ska bo med dem i evigheters evigheter.
Hur känner hon inför det, tror du?

Arbeta vidare

Här finner du förslag på aktiviteter som du kan göra tillsammans med din elevgrupp efter att ni läst och arbetat med boken. Väv gärna ihop ert arbete med ämnen som lyfts i boken.

♥ Skriva berättelse

Låt eleverna få skriva berättelser. Planera berättelserna, använd gärna en tankekarta.

Inledning: Vem eller vilka ska berättelsen handla om? Var utspelar sig berättelsen? När är det?

Mitten: En serie med händelser/problem och lösningar.

Slut: Knyt ihop berättelsen.

Beskriv miljöer med hjälp av sinnena.

♥ Skriva brev

Låt eleverna skriva brev till författarna eller till någon av karaktärerna. Vad vill eleverna berätta? Vad vill de fråga?

♥ Karaktärsbeskrivningar

Öva på att göra karaktärsbeskrivningar. Nedan finner du förslag på vad eleverna kan ha med i sin beskrivning.

Namn:

Ålder:

Kläder:

Favoritmat:

Egenskaper (hur någon är):

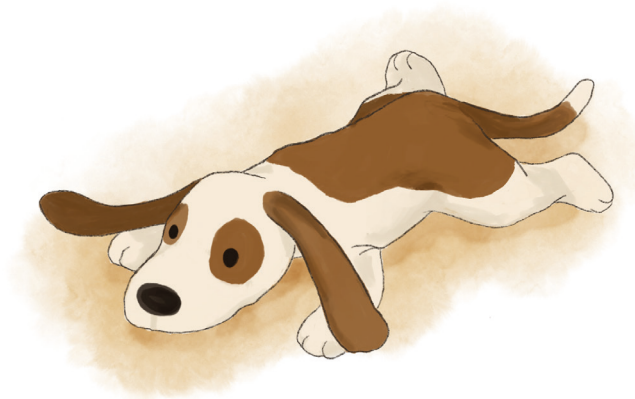
Övrigt (hemligheter, känslor eller drömmar):

Familj:

Vänner eller ovänner:

♥ Barnkonventionen

Du kan med fördel arbeta med valda artiklar i Barnkonventionen i samband med läsning av *Hitta hem*. På så sätt kan artiklarna konkretiseras och eleverna kan få en fördjupad och ökad förståelse för dess innebörd.

♥ Trygghet i skolan

Nedan hittar du tre olika aktiviteter som handlar om att främja tryggheten på skolan. Och göra eleverna delaktiga i trygghetsarbetet på skolan.

Aktivitet 1

Låt eleverna förbereda frågor som de vill ställa till personalen i elevhälsoteamet. Bjud in elevhälsan på skolan. Låt dem presentera sig, berätta om sina jobb och besvara elevernas frågor.

Aktivitet 2

Trygghets säkra olika platser/miljöer på skolan. Gå till både inomhusmiljöer och utomhusmiljöer. Gå tillsammans i grupp, stanna vid utvalda platser. Fråga eleverna om de upplever platsen som trygg eller otrygg? För att eleverna inte ska påverka varandra ber du dem blunda och samtidigt visa vad de tycker med hjälp av tummarna. Tummen upp=trygg, tummen ner=otrygg. Vad behövs för att öka tryggheten? Låt eleverna komma med förslag.

Aktivitet 3

I boken *Hitta hem* får vi följa Bella som börjar på en ny skola och i en ny klass. Koppla denna aktivitet till berättelsen. Vad tycker eleverna är viktigt att tänka på när det börjar någon ny i klassen? Vad är viktigt för att alla ska känna sig trygga och må bra? Och vad utmärker en bra kompis, tycker eleverna?

Ta fram gemensamma förhållningsregler som ni vill ha i klassrummet. Koppla dessa till skolans regler. Vilka regler och förhållningsätt tycker eleverna är viktiga? Vad vill eleverna ha med? Och hur ska dessa följas? Sammanställ det ni kommer fram till och sätt upp dokumentet i klassrummet. Skicka gärna hem dokumentet med klassens regler och förhållningsätt.

Trygghet

Rita och skriv.

Vad är trygghet för dig?

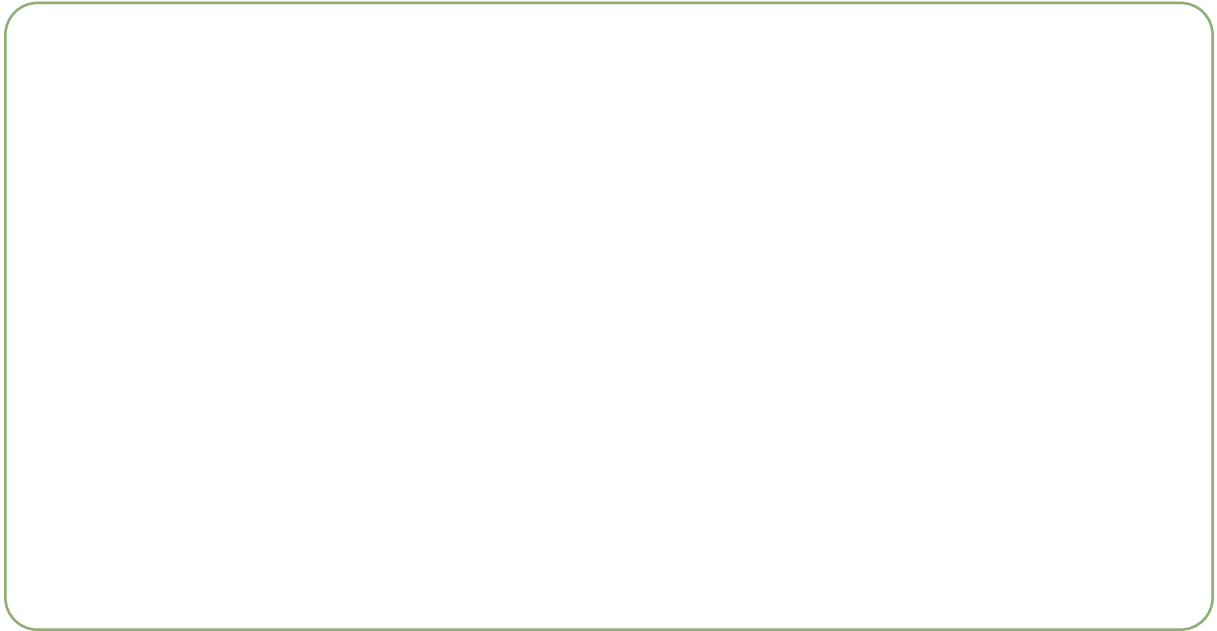
Vem eller vad får dig att känna dig trygg?

Jämför med en kompis. Vad är lika och vad är olika?

Viktigt i ett hem

Det här tycker jag är viktigt i ett hem. Rita och skriv

Jämför med en kompis. Vad är lika och vad är olika?

